

Competentieprofiel rijinstructeur hulpverleningsdiensten

Aanleiding

Deze rapportage is opgemaakt naar aanleiding van een verzoek vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Dit verzoek is gedaan tijdens een overleg in het kader van het verlenen van vrijstelling om als opleider in de rijopleiding voor politieambtenaren gebruik te mogen maken van optische en geluidssignalen. In een van deze overleggen werd de Politieacademie gevraagd te inventariseren of er vanuit de rijopleidingsbranche gekomen kon worden tot een 'standaard' rijopleiding voor bestuurders van hulpverleningsvoertuigen. De Politieacademie heeft dit verzoek opgenomen en verder uitgewerkt door een aantal opleidingsorganisaties die een of meerdere rijopleidingen voor bestuurders van hulpverleningsvoertuigen verzorgen uit te nodigen en te vragen input te leveren voor een 'standaard' rijopleiding voor bestuurders van een hulpverleningsvoertuig. De organisaties die aan de totstandkoming van deze rapportage meegewerkt hebben zijn:

- de Academie Voor Ambulancezorg,
- het Brandweer Opleidingscentrum Amsterdam-Schiphol,
- het Instituut Fysieke Veiligheid,
- de Koninklijke Marechaussee,
- het Korps Landelijke Politiediensten,
- de Politie Amsterdam,
- de Politie Brabant-Noord, thans Eenheid Oost Brabant,
- de Politie Twente, thans Eenheid Oost Nederland,
- de Politie Utrecht, thans Eenheid Midden Nederland,
- de Politieacademie,
- ACM opleidingen B.V
- PDS Interseco.,
- ProCentrum,
- Prodrive,
- Slipstream Consultancy,
- UMCG Ambulancezorg,
- Verkeersschool Blom.

Bekwaamheidseisen te stellen aan de opleider

Voor wat betreft de eisen van bekwaamheid waaraan voldaan moet worden alvorens ingezet te worden als docent bij de rijopleiding van een bestuurder van een hulpverleningsvoertuig kan worden aangesloten bij de in Bijlage I van de Regeling rijonderricht motorrijtuigen 2009 gestelde bekwaamheidseisen. Deze wel aangevuld met inzicht in en ervaring met het rijden met een hulpverleningsvoertuig. In opsomming:

- A. Competentie: Verantwoord rijden als eerste bestuurder
1. De docent laat in reële verkeerssituaties zien dat hij als eerste bestuurder van een hulpverleningsvoertuig veilig, verantwoord, voorspelbaar en zonodig vlot kan autorijden, doordat hij:
 - a. vooraf de voor de rijtaak noodzakelijke voorbereidings- en controlehandelingen kan uitvoeren.
 - b. in zijn keuze en planning van de verkeersdeelname als bestuurder van een hulpverleningsvoertuig rekening houdt met zowel persoonlijke risicovolle kenmerken en omstandigheden als externe risicovolle factoren en omstandigheden;
 - c. onder alle omstandigheden het hulpverleningsvoertuig beheerst, zijn specifieke rijtaak voortdurend afstemt op de eigen gedragsmogelijkheden en tevens afstemt op externe risico's;
 - d. zorgt dat het gekozen rijgedrag voortdurend in overeenstemming is met de voorschriften van de verkeerswetgeving en de betreffende brancherichtlijn en hij de handelingen op een correcte en verantwoorde wijze uitvoert conform de inhoud van de brancherichtlijn Dit betekent dat hij op een veilige, verantwoorde, voorspelbare, zonodig vlotte en verkeersinzichtelijke wijze en met een zodanige besluitvaardigheid aan het verkeer deelneemt, zodat hij zoveel mogelijk bijdraagt aan de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer.
 2. De docent beschikt over kennis van en inzicht in onderwerpen die voor een veilige, verantwoorde, voorspelbare en zonodig vlotte verkeersdeelname relevant zijn, doordat hij:
 - a. relevante wet- en regelgeving kent en deze kan toepassen in concrete verkeerssituaties waarbij een hulpverleningsvoertuig is betrokken;
 - b. in verkeerssituaties, waarbij geen specifieke wet of regel geldt, zijn beslissing laat afhangen van de dan geldende maatschappelijke criteria (veiligheid, doel van de rit, doorstroming en milieu);
 - c. beschikt over het gewenste rij- en weginzicht in relatie tot het rijden met een hulpverleningsvoertuig;
 - d. hij kan de risico's in relatie tot het rijden met een hulpverleningsvoertuig in het verkeer inschatten;
 - e. hij kan de risico's van de weg- en de weersomstandigheden in relatie tot het rijden met een hulpverleningsvoertuig inschatten;
 - f. hij kent zwakke en sterke punten van het andere verkeer bij het tegenkomen en naderen van een hulpverleningsvoertuig en weet hoe hij daarmee rekening moet houden;
 - g. beschikt over het gewenste inzicht in eigen risicovolle neigingen bij het rijden met een hulpverleningsvoertuig;
 - h. hij heeft kennis van en inzicht in persoonlijke factoren en omstandigheden die van invloed kunnen zijn op zijn gedragskeuzen in het verkeer in geval er gereden wordt met een hulpverleningsvoertuig;
 - i. hij kent zwakke en sterke punten van zijn eigen rijvaardigheid in relatie tot het rijden met een hulpverleningsvoertuig en weet hoe hij daarmee rekening moet houden;

- j. beschikt over kennis van het hulpverleningsvoertuig met betrekking tot de bediening, de werking, de defectenbehandeling en het onderhoud voor zover die relevant zijn voor een veilige, verantwoorde en vlotte verkeersdeelname.

B. Competentie: verwoorden van de taakprocessen

De docent kan na afloop van een zelfstandig gereden verkeersopgave in een hulpverleningsvoertuig in reële verkeerssituaties verwoorden hoe de taakprocessen, die nodig zijn om concrete verkeersopgaven op te lossen, doorlopen moeten worden. Hij beschikt daartoe over kennis van en inzicht in de verkeerstaak van de bestuurder en in de taakprocessen die doorlopen moeten worden om te kunnen komen tot een veilige, verantwoorde, voorspelbare en zonodig vlotte uitvoering van de verkeerstaak.

C. Competentie: inzicht in effect op verkeersgedrag

De docent heeft inzicht in het effect van het rijden met een hulpverleningsvoertuig in het verkeer en de invloed daarvan op het gedrag van andere weggebruikers en kan hiermee de cursist/bestuurder van een hulpverleningsvoertuig ondersteunen in het verwerven van de competenties.

C. Competentie: juridische kennis

De docent heeft kennis van de relevante wetgeving en het gebruik van de ontheffing t.b.v. het geven van instructie aan de bestuurder van een hulpverleningsvoertuig.

Namens de 'werkgroep' bestuurder hulpverleningsvoertuig

M. van Burg
Manager Onderwijs
School voor Handhaving
Politieacademie